

ИНТЕГРАТИВНИ ДАН „ЖИВОТ С ПРИРОДОМ“

Наставни предмети	српски језик, познавање природе и друштва и ликовна култура
Интегративни дан	ЖИВОТ С ПРИРОДОМ
Образовни ниво	трећи разред основне школе
Време реализације	четири школска часа – 1 наставни дан (1 час српског језика, 1 час ликовна култура и 2 часа природе и друштва)
Садржај интегративног дана :	Српски језик: „Сликовница“ Момчила Тешића Природа и друштво: Животне заједнице Ликовна култура: Билборд (примена рачунара у ликовној култури)
Школа и место	ОШ „Милан Ракић“ Мионица, ИО Горња Топлица
Учитељ	Жељка Радојичић Лукић – дипломирани мастер-учитељ
Основни циљ	Применом ИКТ у настави ученици ће интегрисати знања раличитих предмета у циљу упознавања и схватања основних природних законитости, стварајући услове за прогресивно мењање своје околине и себе.
образовни	Обнављање и систематизација знања о животним заједницама на основу инегрисаности тих садржаја кроз српски језик, природу и друштво и ликовну културу. Провера стеченог знања о животним заједницама путем мултимедијалних садржаја. Утврђивање ученичког разумевања међусобних односа у природи кроз питања на три различита нивоа знања. Обнављање знања о култивисаним биљкама, начину њиховог узгоја и коришћењу у свакодневной исхрани. Подсећање на лековита својства појединих биљака. Оспособљављање ученика за читање визуелних порука.
функционални	Развијање потребе за очувањем природне равнотеже. Развијање и формирање основних појмова о врстама биљака и њиховом значају за човека. Развијања вештина и навика у коришћењу ИКТ у циљу стицања нових знања. Упознавање ученика са улогом плаката и билборда у свакодневном животу.

<p>васпитни</p>	<p>Развијање љубави и хуманог односа према биљном и животињском свету у природним стаништима. Освешћивање потребе за примену лековитих својстава дивљих биљака у свакодневном животу. Развијање еколошке свести као неопходне карактеристике модерног човека. Формирање позитивних ставова према примени визуелних порука. Подстицање објективног сагледавања рекламних порука. Развијање љубави према ликовном стваралаштву.</p>
<p>Тип часа</p>	<p>утврђивање</p>
<p>Наставне методе</p>	<p>метода рада на тексту, метода разговора, метода писаних радова</p>
<p>Наставна средства</p>	<p>материјал са задацима на три различита нивоа сложености; уџбеник;</p>
<p>Облици рада</p>	<p>индивидуални, фронтални</p>
<p>Припремне активности</p> <p>ПРОГРАМ „ЧАРОБНЕ ШКОЛЕ“</p> <p>Образовно-васпитне активности: Етно радионице Еко радионице Едукативно забавне активности</p> <p> saglasnost_roditelja_formular.docx</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Формирање ФБ учионице која је осмишљена за потребе пројекта дечјег образовног туризма под називом „Чаробно село“. Ученици овог одељења су чланови експерименталне групе под називом „Креативно детињство“ и од почетка су укључени у активности, које су претходиле самој реализацији овог пројекта. који се тренутно реализује у Бањи Врујци. ■ Ово одељење је у претходном периоду имало прилику да учествује у реализацији 21-ог интегративног дана унутар природних амбијенталних учионица и то: 7 еколошких, 7 етнолошких и 7 едукативно-забавних. ■ За потребе овог Конкурса одабрали смо интегративни дан „Живот с природом“ и реализовали га у дигиталној учионици. Овом интегративном дану претходио је дан у природним амбијенталним учионицама, попут шуме, ливаде, њиве, воћњака и повртњака, на којем су се обрађивала животна станишта. ■ Формулар, који су потписивали родитељи ради давања сагласности за формирање групе „Креативно детињство“.

Мотивација за рад	ФБ УЧИОНИЦА
 <p>Вила чаробница Ђурђица Чаробњак Исток Цветуљко</p> <p>Вила чаробница Сунчица Чаробњак Југ Авантурко</p> <p>Вила чаробница Босиљчица Чаробњак Запад Јесенко</p> <p>Чаробњак Север Божидарко Вила чаробница Божица</p> <p>Чаробно село Ми трећаци – затворена група</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ова ФБ учионица служи ученицима као база у коју долазе у току и након наставе са циљем да траже или пруже помоћ. ■ У свакој од ове 4 кућице живе имагинарни ликови виле и чаробњаци који су на услузи члановима „Креативниг детињства“ у проналежењу неопходних чињеница за наставне и ваннаставне садржаје. ■ Иза ових 8 профила налазе се студенти Учитељског факултета у Београду који волонтирају на пројекту „Чаробно село“ при којем ради група „Креативно детињство“. Учитељица ових ђака је мнетор неким од ових студената при њиховом похађању методичке праксе. ■ Од дана, када је оформљена ова група деце, којој припадају сви ђаци овог одељења, значајно је повећана мотивација за учење сваког појединца. ■ Ови ђаци, путем ове ФБ учионице, осим што интерактивно уче за школу, унапређују свакодневни начин комуникације, уче бонтон и радују се сваком следећем часу организованом на овакав интерактиван начин.
<p>Предзнања ученика у коришћењу ИКТ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ученици трећег разреда имају изборни предмет Од играчке до рачунара, па је за њих рад на рачунару уобичајена свакодневница, јер имају прилику да решавају различите облике задатака унутар свих наставних и ваннаставних садржаја. ■ Ово одељење броји свега дест ученика, тако да је учитељица често у прилици да им задаје и додатне активности пратећи њихово напредовање, мотивацију и амбиције. ■ У учионици постоје четири рачунара, па су ђаци углавном принуђени да раде у пару и малим групама. Дешава се да понекад четири ученика раде на рачунару одређене истраживачке задатке, док остали ученици прате наставу на уобичајен начин. ■ Понекад је рачунар прибежиште за оне који брже напредују и којима треба мање времена за извршавање свакодневних задатака. Већина ученика је обучена да се служи интернетом:

- 10 ученика уме да претражује Гугл
- 6 ученика има налоге на ФБ
- 4 ученика користе ФБ преко родитељског налога код куће или учитељичиног у школи
- 6 ученика уме да користи електронску пошту
- 3 ученика зна да преузме документа са Скај-драјва
- 3 ученика прате учитељичин блог [Креативна чаролија](#)
- 1 ученик је покушао да води свој блог

СРПСКИ ЈЕЗИК

СРПСКИ ЈЕЗИК	
Наставна тема	Тајне света
Наставна јединица	„Сликовница“ Момчило Тешић (избор)
Тип часа	Обрада
Претходна наст.јединица	„Прича о доброј роди“ С. Грозданов Давидовић
Наредна наст. јединица	Писмена вежба – опис природе
Оперативни задаци	
- образовни	Упознавање ученика са поезијом Момчила Тешића. Указивање на основне особине лирске песме. Оспособљавање уч. за доживљај лирске поезије и емоционално испољавање. Уочавање поређења које песник користи. Разумевање песникове слободе.
- функционални	Подстицање ученика за изражајно рецитовање поезије. Развијање свести ученика о вредностима лирских песама. Подстицање ученика на повезивање наставних садржаја српског језика и природе и друштва. Усмеравање ученика на коришћење поезије у циљу богаћења речника. Мотивисање ученика на истраживање о песнику Момчилу Тешићу.
- васпитни	Неговање позитивног става према поезији. Формирање позитивних ставова према уметничком погледу на живот. Развијање љубави и хуманог односа према биљном и животињском свету у природним стаништима.

Наставне методе:	истраживачка, дијалошка, метода рада на тексту, метода разговора, метода писаних радова,
Наставна средства:	рачунари, лап-топ, рачунарски програми, електронски материјал, интернет, уџбеник;
Место реализације	учионица опремљена са четири рачунара
Облици рада:	кооперативно учење, рад у пару, рад по групама, фронтални
	ТОК ЧАСА
Уводни део часа 10 минута	<ul style="list-style-type: none"> ■ Решавање загонетне питалице на рачунау: <i>Прва књига, мала и велика.</i> <i>Нигде слова, само слика.</i> <i>Нема слова, а чита се</i> <i>Нигде текста, а машта се,</i> <i>наша машта зависи од слика, може бити мала или велика.</i> <i>Та прва књижица зове се (СЛИКОВНИЦА)</i> ■ Подела на групе помоћу четири сличице (4 домаћинства-кућице у 4 различита годишња доба) ■ Изражајно читање песме „Сликовница“.
Главни део часа 25 минута	<ul style="list-style-type: none"> ■ Садржинска анализа уз помоћ подстицајних питања: Шта се све налази на ливади из ове песме? Ко спава у крилу те ливаде, а ко је прелистава? На који начин ноћ улепшава ту ливаду? Са чиме песник пореди ливаду? Са чиме бисте ви још ливаду упоредили? Песник каже да ливада личи на сликовницу, а од чега се ливада скроз разликује?? ■ Естетска анализа кроз дијалог: Песника ливада подсећа на сликовницу. На шта вас подсећа ливада у пролеће? Зажмурите и затворите очи. Опишите слике које видите! Како можете да искористите песникове поређење ливаде са сликовницом? Да ли можете и ви некако да примените песниково поређење? Где? На који начин? ■ Групни рад на рачунару ■ 1. задатак: Испред вас је 16 спојених речи ,међу којима се крије

16 имена биљака које живе у ливади, њиви, воћњаку и повртњаку.

СПОЈЕНЕ РЕЧИ:

*(зељеружабундевајабукавишњаљиљандетелинакопривасремуш
решњакаранфилтиквицејагодапаприкабуранијапетунија)*

Група: Пролеће

Убери биљке за своју сликовницу које расту у неком станишту и имају и плод и лист зелене боје!

Група: Лето

Убери биљке за своју сликовницу које расту у воћњаку и имају цвет или плод црвене боје!

Група. Јесен

Убери биљке за своју сликовницу које расту у повртњаку и имају цвет или плод жуте боје!

Група: Зима

Убери биљке за своју сликовницу које украшавају паркове и дворишта и имају цвет беле боје!

- **2. Задатак:** Имате задатак да путем добијене презентације и интернета направите истраживање о добијеном станишту и биљкама које у њему живе током одређеног годишњег доба. Пронађени подаци ће вам помоћи да што квалитетније урадите домаће задатаке.

❖ **Група: Пролеће**

Биљке за вашу сликовницу углавном расту у ливади. Прочитајте нешто више о тим биљкама, да бисте, на основу тих сазнања, описали изглед ливаде у пролеће осталим групама.

❖ **Група: Лето**

Биљке за вашу сликовницу углавном расту у воћњаку.

Прочитајте нешто више о тим биљкама, да бисте на основу тих сазнања, осталим групама, описали изглед воћњака током лета.

❖ **Група: Јесен**

	<p>Бильке за вашу сликовницу углавном расту у повртњаку. Прочитајте нешто више о тим билькама, да бисте на основу тих сазнања, осталим групама, описали изглед повртњака током јесени.</p> <p>❖ Група: Зима</p> <p>Бильке за вашу сликовницу углавном расту у двориштима и на балконима. Прочитајте нешто више о тим билькама, да бисте на основу тих сазнања, осталим групама, описали изглед школског парка током зиме.</p> <p>■ Презентација рада по групама:</p> <p>Групе заједничким снагама описују изглед њихових станишта током одређеног годишњег доба.</p>
<p>Завршни део часа 10 минута</p>	<p>■ Попуњавање евалуационих упитника у Word документу.</p> <p>Ученици, који не буду успели да попуне упитнике до краја часа, добијају их на e-mail адресу и дужни су да их врате попуњене истим путем.</p>
<p>e-mail адресе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. пар-Вила Ђурђица 2. пар-Вила Сунчица 3. пар: Вила Босиљчица 4. и 5. пар: Вила Божица 	<p>■ Домаћи задатак:</p> <p>Ваш задатак је да код куће, у Wordu, опишете станиште које сте нам данас усмено описивали. Када завршите рад, пошаљите га на e-mail ваше „виле“ да би могла да вам исправи евентуалне грешке и да вам упути своје сугестије!</p>

ДВОЧАС ПРИРОДЕ И ДРУШТВА	
Наставна тема	Животне заједнице
Наставна јединица	Копнене животне заједнице
Тип часа	Утврђивање
Претходна наст. јединица	Култивисане заједнице
Наредна наст. јединица	Водене животне заједнице
Оперативни задаци	
- образовни	Упознавање ученика са значајом животних заједница.

	Оспособљављање ученика за разликовање животних заједница и њиховог биљног и животињског света. Разумевање узајамне повезаности биљног и животињског света. Провера усвојености обрађених садржаја на тему копнених станишта.
- функционални	Развијање свести ученика о значају очувања животних станишта. Подстицање ученика на повезивање научених и нових наставних садржаја. Усмеравање ученика на коришћење Википедије. Мотивисање ученика на истраживање на интернету.
- васпитни	Неговање позитивног односа према природи. Формирање позитивних ставова према заштити животне средине. Развијање љубави и хуманог односа према биљном и животињском свету у природним стаништима.
Наставне методе:	истраживачка, илустративна, демонстративна, метода разговора, хеуристичка,
Наставна средства:	рачунари, рачунарски програми, електронски материјал, интернет, billboard-слика, одштампани цртежи;
Место реализације	учионица опремљена са четири рачунара
Облици рада:	кооперативно учење, рад по групама, фронтални
	ТОК ЧАСА
Уводни део часа 10 минута	<ul style="list-style-type: none"> ■ Игрица „Настави низ“ (Ученицима се на табли пише наслов „Жива природа“ и задаје боја. Задатак ученика је да наизменично говоре речи које означавају неку биљку или животињу која у природи живи у заданој боји. Када сви ученици кажу своје решење, боја се мења и тако се наставља док се не измене боје годишњих доба: зелена, црвена, жута и бела. ■ Давање упутства за рад на часу Ученици добијају упутство да ће на рачунару радити у пару (у учионици постоје 4 рачунара, а пошто у одељењу има десет ученика, један пар ће радити на учитељичином лап-топу).
Главни део часа 60 минута	<ul style="list-style-type: none"> ■ Рад у пару на рачунару Парови имају задатак да проуче материјал из презентације везан за

копнена станишта. Поред материјала, постоје и линкови према Википедији, где ученици могу додатно да се информишу. Када процене да су добро проучили материјал, отварају Word документ у којем се налази следећи задатак:

Задатак за све парове: (1. пар: Ливада, 2. пар: Шума, 3. пар: Њива, 4. пар: Воћњак и 5. пар: Повртњак)

Ваш задатак је да на основу проученог материјала попуните Word документ и решите задатке директно у Wordu, без преписивања у свеску. Када завршите, сачувајте вежбу у свом фолдеру. Ако будете сматрали да нисте довољно научили користећи овај материјал, вратите се на поновно ишчитавање материјала и коришћење интернета.

■ Презентација рада у пару:

Парови презентују свој рад тако што постављају своја питања осталим ученицима, а уколико нико не зна одговор, онда одговоре даје пар који врши презентацију.

■ Квиз (презентацију квиза врши учитељ путем видео-бима.)

Пошто су ученици и раније имали прилику да на овај начин проверавају колико су научили из одређеног наставног предмета, нема потребе за додатним питањима, јер сви знају правила игре и број поена које носе тачни одговори. Зна се и тачно утврђен број поена за одређену оцену, а истакнут је на табли пре почетка квиза. По завршетку квиза сабирамо број бодова и оцењујемо ученичко знање.

Завршни део часа

20 минута

■ Групни рад:

Ученици, који су добили мању оцену од петице, сада имају ову исту презентацију на својим рачунарима, самостално је покрећу и решавају заједничким напорима. Циљ је да, сви ученици, усвоје пропуштене садржаје и да са часа оду са надограђеним знањима о животним заједницама. За ово време ученици, са највећим бројем поена, имају слободан приступ интернету и слободу да изаберу

садржаје који их тренутно занимају.

■ **Домаћи задатак:**

а) Нацртајте станиште којим сте се бавили у току часа! На следећем часу ликовне културе тај цртеж ћемо скенирати и поставити на нашу затворену ФБ групу.

б) Вежбу, коју сте радили у пару, објавите у „белешкама“ у оквиру затворене ФБ учионице „Чаробно село“, тако да је могу видети сви ђаци овог одељења, виле, чаробњаци и учитељица. Виле и чаробњаци ће урадити исправку и допуну вашег вежбања и дати вам додатне задатке, уколико сте одговорили тачно на већину питања.

ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ

Наставна тема	Плакат, билборд, реклама
Наставна јединица	Билборд
Тип часа	Обрада
Претходна наст.јединица	Плакат
Наредна наст.јединица	Реклама
Оперативни задаци	
- образовни	Упознавање ученика са формом и применом билборда у свакодневном животу. Подстицање ученика на примену рачунара у ликовној култури. Оспособљављање ученика за осмишљавање сопственог билборда. Оспособљављање ученика за употребу облика, уметање фотографије, кантице, спреја, пипета, кривих линија, полигона . Подстицање ученика на слободу при бирању боја, облика, позадине.
- функционални	Подстицање ученика на читање визуелних порука у окружењу. Развијање свести ученика о могућности примене рачунара у настави ликовне културе. Оспособљављање ученика за повезивање ликовних и мултимедијалних садржаја. Усмеравање ученика на коришћење маште

	при ликовном изражавању. Ослобађање ученика за истраживање приликом употебе рачунара у настави ликовне културе.
- васпитни	Формирање позитивних ставова према примени визуелних порука. Подстицање објективног сагледавања рекламних порука. Развијање љубави према ликовном стваралаштву;
Наставне методе:	истраживачка, илустративна, деностративна, хеуристичка,
Наставна средства:	рачунари, лап-топ, рачунарски програми, електронски материјал, интернет, уџбеник;
Место реализације	учионица опремљена са четири рачунара
Облици рада:	кооперативно учење, рад у пару, рад по групама, фронтални
	ТОК ЧАСА
Уводни део часа 8 минута	<p>■ Визуелна мотивација:</p> <p>Путем видео-бима ученицима показујемо билборд „Чаробног села“, пратимо њихове реакције, јер схватају да су током дана имали делимичан сусрет са овом сликом (део позадине у току презентације садржао је неке делове билборда). Покушавамо да од ученика извучемо њихов доживљај ове визуелне поруке. Шта се поручује овим билбордом? Шта ми сазнајемо на основу ове слике? Које овај билборд шаље поруку? Како знамо да је порука упућена деци? Шта ова деца имају на леђима? Шта смо на овај начин сазнали? Које осећање је приказано на лицима ове деце? Како то знамо? Знамо ли где се налази овај објекат који се рекламира? Знамо ли у које време се реализује ова школа? Учитељ их наводи на одговор да се реализација сигурно планира током свих годишњих доба, а то закључујемо на основу боја кућица. Разговор о умереном садржају текстуалне поруке. Замислите, да се возите аутом и да пролазите поред неког билборда на којем се налази пар реченица. Да ли бисте успели да схватите поруку те рекламе? Шта је најважније када покушавамо да пласирамо неку нашу замисао ширим масама? Да ли бисте ви желели да осмислите и нацртате</p>

ваш билборд, вашу сликовницу којом ћете послати неку поруку?

■ **Најава циља часа:**

Данас ћете путем комјутерске бојанке цртати ваш билборд у којем имате задатак да рекламирате вашу замишљену „Чаробну школу“ за одређено годишње доба (*ученици имају искуство рада путем бојанке*). Ученици добијају упутство да ће на рачунару радити у малим групама као и на претходним часовима.

Главни део часа

30 минута

■ **Рад у пару на рачунару:**

Ученицима се сугерише да на презентацији поново прочитају свој задатак. Све време учитељ је поред њих да им да додатна упутства, уколико буде било потребе. Ученици се у току рада подстичу да црпе своје личне идеје без угледа и прецртавања од других група.

■ **Задатак за све групе:** 1. група: *Пролећна чаролија*, 2. група: *Летња чаролија*, 3. група: *Јесења чаролија*, 4. група: *Зимска чаролија*;

- Ваш задатак је да сада отворите –*Програме*–, отворите –*Прибор*–, пронађете –*Бојанку*– и нацртате ваш билборд путем којег ћете промовисати “Чаробну школу” из ваше маште, која се реализује само у одређеном годишњем добу, у зависности којој групи припадате.
- Пре него што почнете са радом, прво направите скицу вашег билборда и осмислите које су то визуелне информације, поруке, препоруке, које желите да пошаљете циљној групи.
- Када почнете рад у *e-бојанци*, имате слободу да користите кантицу са бојом, пипету, да уметнете сличице у зависности којој групи припадате (*пролећне ливадске биљке, летње и јесење плодове и зимске пејзаже*) и да осмислите и напишете поруку...
- Можете додавати и друге детаље за које сматрате да ће употпунити поруку коју желите да пошаљете путем вашег билборда за „Чаробну школу“.

	<p>■ Штампање радова:</p> <p>Ученици уз надзор учитеља складиште своје радове у заједнички фолдер ликовне културе. Потом, уз помоћ учитеља, штампају радове и излажу их на заједнички пано.</p>
<p>Завршни део часа</p> <p>7 минута</p>	<p>■ Анализа и вредновање ликовних радова:</p> <p><u>Остварености задатка:</u></p> <p>Разговор о остварености планираних задатака уз констатацију да су све групе успешно испуниле свој задатак. Шта смо данас цртали? Шта смо желели да остваримо путем данашњег цртежа? Да ли смо данас научили нешто ново? Шта? По чему се данашњи час ликовне културе разликовао од устаљених часова? Да ли вам се допао овај час? Зашто?</p> <p><u>Примена рачунара у настави ликовне културе:</u></p> <p>Колико сте задовољни вашим радовима? Шта вам се посебно допало приликом рада? Шта вам је било лакше него када радите на папиру? Шта је било теже урадити? Зашто?</p> <p><u>Изражена креативност</u></p> <p>Подстицање разговора на тему изражене креативности. Који је рад другачији од осталих? По чему се сви радови разликују? Шта вам се допада у радовима других група? Шта је то што поједине радове одваја од других? Који је то детаљ који издваја неки рад? Разумете ли ви поруку коју су хтели да пошаљу ваши другови? На који начин? Која вам се порука највише допада? Зашто? Када погледате ове радове, које утиске они на вас остављају? Има ли неки рад који вас баш весели? Који рад у вама буди тужна осећања? Зашто? Шта бисте, сада, променили на вашем раду? Зашто? Добро погледајте радове и одлучите се коју бисте „Чаробну школу“ посетили? Зашто? Шта је то, што вас је привукло баш њој? Завршни коментар учитеља.</p> <p>■ Уређење паноа</p>